

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu zajęć/przedmiotu – **Historia muzyki powszechnej romantyzmu**
2. Kod modułu zajęć/przedmiotu – HMRĆ
3. Rodzaj modułu zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny) – obowiązkowy
4. Kierunek studiów – muzykologia
5. Poziom kształcenia (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie) – I stopień
6. Profil kształcenia (ogólnoakademicki / praktyczny) – ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje) – II
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW) – 30 h ĆW
9. Liczba punktów ECTS – 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców*) / prowadzących zajęcia – Ryszard Daniel Goliańek, prof. dr hab., degol@amu.edu.pl
11. Język wykładowy – polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele modułu zajęć/przedmiotu: Zapoznanie z praktycznymi przejawami historii muzyki romantyzmu – analiza utworów muzycznych, poznawanie stylu i estetyki epoki
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): znajomość pisma nutowego, zainteresowanie muzyką XIX wieku
3. Efekty kształcenia (EK) dla modułu i odniesienie do efektów kształcenia (EK) dla kierunku studiów

Symbol EK dla modułu zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu modułu i potwierdzeniu osiągnięcia EK student /ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
HMRĆ_01	prawidłowo posługuje się poznanymi metodami analizy i interpretacji romantycznych dzieł muzycznych	K_U01, K_U02
HMRĆ_02	prawidłowo rozróżnia nurty stylistyczne (np. szkoły narodowe) w obrębie muzyki romantycznej	K_W07
HMRĆ_03	potrafi wyspecyfikować cechy szczególne idiomu muzyki romantycznej w kontekście dzieł muzyki	K_U06, K_U09
HMRĆ_04	prawidłowo kojarzy najważniejsze dzieła literatury muzycznej okresu romantyzmu	K_W09, K_U07
HMRĆ_05	posiada świadomość znaczenia muzyki romantycznej dla kultury współczesnej	K_K05
HMRĆ_06	potrafi dokonywać analiz utworów romantycznych, dzieląc się materiałem i zadaniami z innymi studentami	K_K02

4. Treści kształcenia z odniesieniem do EK dla modułu zajęć/przedmiotu

Opis treści kształcenia modułu zajęć/przedmiotu	Symbol/symbole EK dla modułu zajęć/przedmiotu
1. Msza żałobna w XIX wieku (przegląd repertuaru i technik) 1. Katolicka muzyka religijna w XIX wieku – tradycje i elementy indywidualne 2. Nurt archaiczny i cecylianizm 3. Konstrukcja mszy żałobnej 4. Budowa, treść i znaczenie sekwencji <i>Dies irae</i> 5. Przykłady muzycznego potraktowania sekwencji <i>Dies irae</i>	HMRĆ_01, HMRĆ_03

<p>2. Romantyczna wizja Sądu Ostatecznego: sekwencja <i>Dies irae</i> w <i>Requiem</i> Verdięo i Berlioza [praca w dwóch zespołach]</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozczłonkowanie tekstu sekwencji, zgodność z oryginalnym tekstem (zmiany w tekście – przedstawienia, skróty, dodane odcinki tekstowe) 2. Środki wykonawcze (obsada utworu) – sposób dysponowania w poszczególnych częściach sekwencji 3. Forma muzyczna poszczególnych części sekwencji 4. Związki z muzyką kościelną, przejawy archaizacji i stylu kościelnego 5. Cechy indywidualne stylu muzycznego (nowoczesna instrumentacja, związki z muzyką operową, powtórki materiału muzycznego jako przejawy integracji cyklu) muzyczne elementy powtarzalne 6. Retoryka muzyczna, relacje słowo-muzyczne zgodne z tradycją i nowatorskie 7. Styl wokalny i charakterystyka partii instrumentalnych 	<p>HMRĆ_01, HMRĆ_02, HMRĆ_06</p>
<p>3. Verdi – geniusz opery włoskiej: problemy konstrukcji operowej na przykładzie I aktu <i>Traviaty</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Akcja i tematyka opery 2. Duet miłosny z aktu I – konstrukcja muzyczna i dramaturgia 3. Charakterystyka muzyczna postaci Violetty (scena i aria) 4. Dramaturgia sceny, sposoby powiązania faz 	<p>HMRĆ_01, HMRĆ_02, HMRĆ_04</p>
<p>4. <i>Walkiria</i> – realizacja dramatu muzycznego Wagnera</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gruntowna znajomość akcji <i>Pierścienia Nibelunga</i> 2. Analiza <i>Walkirii</i> Wagnera – zagadnienia [praca w parach – każda para studentów przygotowuje jeden zakres] <ol style="list-style-type: none"> 1. Muzyczna charakterystyka Zygliny w dramacie – motywy przewodnie, typy wypowiedzi słownej, instrumentacja i tonalność 2. Pieśń wiosenna Zygmunta (akt I) – aliteracje i asonanse, analiza motywów przewodnich, forma muzyczna 3. Losy Hundinga (akt I i II): przekształcanie motywów muzycznych, dobór instrumentacji, charakterystyka postaci 4. Dialog Wotana i Fryki (akt II) jako przykład operowania motywami przewodnimi w funkcji dramaturgicznej – problematyka duetu, fazy, punkty kulminacyjne, przekształcenia motywów przewodnich 5. Monolog Wotana (akt II) – sieć motywów przewodnich 6. Monolog Wotana (akt II) – fazy opowieści i emocjonalne kategorie wyrazowe 7. Scena zwiastowania śmierci (akt II) – sposoby różnicowania świata ziemskiego i pozaziemskiego. 8. Scena zwiastowania śmierci (akt II): dramaturgiczna funkcja i organizacja dźwiękowa rozmowy Brunhildy z Zygmuntem 9. Brunhilda – charakterystyka bohaterki w dramacie (akt II i III). Cechy emocjonalne i ekspresyjne, środki muzyczne (motywika, instrumentacja itp.) 10. Scena bitwy (akt II) – sposoby muzycznej konfrontacji bohaterów. Znaczenie ingerencji Wotana 11. Walkirie – muzyczna charakterystyka indywidualna (czy zbiorowa) i sposoby konstrukcji ansamblowej (akt III, scena 1) 12. Sposoby muzycznego przedstawienia relacji Bruhildy i Zygliny w akcie III. Jakości emocjonalne i motywiczne 13. Ewolucja emocjonalna Wotana w konfrontacji z Brunhildą (akt III, scena 2) i środki zapewniające muzyczne odwzorowanie tej ewolucji 14. Argumentacja Brunhildy – aspekt słowny i muzyczny (akt III, scena 2) 15. Scena pożegnania – muzyczne odwzorowanie miłości ojca do córki 16. Konstrukcja motywiczna sceny czaru ognia 	<p>HMRĆ_01, HMRĆ_02, HMRĆ_05, HMRĆ_06</p>

<p>5. Niemiecka pieśń romantyczna – cechy stylu: Schumann, <i>Miłość poety</i> [praca indywidualna lub w zespołach 2-osobowych, każda osoba (każdy zespół) analizuje jedną pieśń]</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tekst – tematyka, słowa kluczowe, sens 2. Forma i model strukturalny pieśni 3. Elementy tonalne i metryczno-rytmiczne 4. Związki słowno-muzyczne 5. Przejawy ironii romantycznej 	<p>HMRĆ_01, HMRĆ_02, HMRĆ_03, HMRĆ_06</p>
<p>6. Narracja w muzyce programowej: <i>Symfonia fantastyczna</i> Berlioza [praca w grupach kilkusobowych, każda grupa analizuje inną część utworu]</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pozamuzyczna treść programowa danej części 2. Muzyczne media programowości i sposoby ich prezentacji 3. Forma utworu a psychologiczne obrazy postaci – operowanie motywami i tematami w kontekście programowym 4. Plan tonalny i najważniejsze zjawiska harmoniczne jako sposoby wyeksponowania treści pozamuzycznych 5. Dobór instrumentacji i elementy brzmieniowe w perspektywie środków programowych 	<p>HMRĆ_01, HMRĆ_02, HMRĆ_05, HMRĆ_06</p>

5. Zalecana literatura:

Do treści kształcenia 1-2:

1. Einstein, Alfred, *Muzyka w epoce romantyzmu*, przeł. M. i S. Jarocińscy, Kraków 1983.
2. Fellerer, Karl Gustav, *Geschichte der katholischen Kirchenmusik*, t. II: *Von Tridentinum bis zur Gegenwart*, Kassel 1976.
3. Harper, John, *Formy i układ liturgii zachodniej od X do XVIII wieku*, przeł. M. Kowalska, Kraków 2002.
4. *Lexikon der Kirchenmusik*, red. G. Massenkeil, M. Zywiets, Laaber 2013.

Do treści kształcenia 3:

1. Kamiński, Piotr, *Tysiąc i jedna opera*, t. 1-2, Kraków 2008.
2. Helman, Zofia, *Romantyzm a opera włoska I poł. XIX w.*, „Pagine” t. 4, Kraków 1980.
3. *Bliżej opery. Twórcy – dzieła – konteksty*, red. J. Mianowski, R.D. Golianek, Toruń 2010.
4. *Od literatury do opery i z powrotem. Studia nad estetyką teatru operowego*, red. R.D. Golianek, P. Urbański, Toruń 2010.
5. *Teatr muzyczny Verdiego i Wagnera: Konteksty literatury i kultury*, red. R.D. Golianek, H. Winiszewska, Poznań 2015.

Do treści kształcenia 4:

1. Kamiński, Piotr, *Tysiąc i jedna opera*, t. 1-2, Kraków 2008.
2. Wagner, Richard, *Walkiria* (tłumaczenie libretta, Teatr Wielki), Warszawa 1988.
3. Jachimecki, Zdzisław, *Wagner*, Kraków 1983.
4. Wagner, Ryszard, *Dramaturgia opery. Wybór pism z lat 1871-1879*, przeł. M. Kasprzyk, Gdańsk 2009.
5. *Teatr muzyczny Verdiego i Wagnera*, red. R.D. Golianek, H. Winiszewska, Poznań 2015.

Do treści kształcenia 5:

1. *Cykle pieśni ery romantycznej 1816-1914*, red. M. Tomaszewski, Kraków 1989.
2. *Forma i ekspresja w liryce wokalne 1808-1909 – interpretacje*, red. M. Tomaszewski, Kraków 1989.
3. Tomaszewski, Mieczysław, *Od wyznania do wołania. Studia nad pieśnią romantyczną*, Kraków 1997.
4. Trzęsiok, Marcin, *Pieśni drzemią w każdej rzeczy. Muzyka i estetyka wczesnego romantyzmu niemieckiego*, Wrocław 2009.

Do treści kształcenia 6:

1. Golianek, Ryszard Daniel, *Muzyka programowa XIX wieku. Idea i interpretacja* Poznań 1998.
2. Berlioz Hector, *Pamiętniki z lat 1803-1865*, t. I-II, Poznań 2018-2019.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EK (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	✓
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem /partyturą	X
Metoda analizy stylu utworu	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	X
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EK (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EK lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania						
	HMRĆ _01	HMRĆ _02	HMRĆ _03	HMRĆ _04	HMRĆ _05	HMRĆ _06
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test	X	X	X	X	X	

Projekt						
Prezentacja analizy utworu podczas zajęć	X	X	X			X
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	10
	Czytanie wskazanej literatury	5
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie analizy utworu	10
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	5
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0):
 dobry plus (+db; 4,5):
 dobry (db; 4,0):
 dostateczny plus (+dst; 3,5):
 dostateczny (dst; 3,0):
 niedostateczny (ndst; 2,0):